

La reina Elisabet II d'Anglaterra i el duc d'Edimburg, durant un viatge oficial, en una imatge d'arxiu.

Croke Park (en irlandès, Páirc an Chrócaigh), un dels símbols del nacionalisme irlandès, és a punt de viure una situació d'amor i odi. Durant la segona quinzena de maig, aquest estadi, amb capacitat per a 82.000 persones, situat al cor de Dublín, la capital d'Irlanda, rebrà les visites de la reina d'Anglaterra i del president dels Estats Units, Barack Obama, que faran sengles viatges oficials a Irlanda amb pocs dies de diferència. Si bé el president Obama té assegurada una rebuda entusiasta, hom tem que la presència d'un monarca britànic a l'illa, per primer cop des que Irlanda es convertí en estat independent el 1921, pot generar una reacció de protesta per part de molts irlandesos. En aquest sentit, hi ha qui considera que el fet que la reina trepitgi dos dels santuaris del republicanisme irlandès, Croke Park i els Jardins del Record –Garden of Remembrance, també al bell mig de Dublín–, és un ultratge a la memòria dels qui van morir per la independència d'aquest país.

Benvinguts a Croke Park

Irlanda es prepara per a rebre la reina d'Anglaterra i el president dels Estats Units, que hi viatjaran amb pocs dies de diferència. Si Obama hi és esperat amb candeletes, la primera visita reial d'ençà de la independència ha suscitat molta polèmica.

El 1920, Croke Park fou l'escenari del primer Diumenge Sagnant [*Bloody Sunday*] de la història d'Irlanda. El diumenge 21 de novembre a la tarda, l'exèrcit i la policia britànics irromperen dins el terreny de joc mentre es disputava un partit de la lliga de futbol

irlandès i dispararen indiscriminadament contra els assistents. El resultat fou de 14 civils morts, inclòs el capità d'un dels dos equips. Les forces de seguretat britàniques havien actuat en venjança per l'assassinat, aquell matí, de 13 membres dels seus serveis

Vista general de l'estadi de Croke Park, a Dublín, durant un concert del grup U2, una de les principals icones irlandeses.

El president dels Estats Units, Barack Obama, saluda la gent durant una visita, en una foto d'arxiu.

d'intel·ligència, comès pels escamots organitzats per Michael Collins, l'embrí de l'Exèrcit Republicà Irlandès (IRA), que lluitaven per a posar fi al domini britànic d'Irlanda. D'aleshores ençà, Croke Park va esdevenir un símbol de la resistència irlandesa, fins al punt que la nova graderia que fou construïda el 1924 es va dedicar a la memòria de les 14 víctimes d'aquell acte de repressió tan salvatge.

Per aquesta raó, fins fa poc, la Gaelic Athletics Association (GAA), l'entitat propietària de Croke Park i organitzadora de les competicions d'esports irlandesos —hurling i futbol irlandès—, tenia prohibit que en aquest estadi es juguessin esports associats amb Anglaterra, com ara el futbol o el rugbi, i que els membres de l'exèrcit britànic i la policia de l'Ulster formessin part dels clubs que participen en les lligues d'esports irlandesos, que

es fan a tota l'illa. Si bé la GAA va canviar de parer —el 2007, respecte a la primera prohibició i el 2001, respecte a la segona—, Croke Park continua essent un espai amb molt de simbolisme per als republicans irlandesos.

La reina, la creu. L'anunci que la reina d'Anglaterra farà un viatge oficial a Irlanda del 17 al 20 de maig no ha estat gens ben rebut per molts irlandesos. Segons Nora Comiskey, presidenta del Club 1916-1921, alguns dels llocs on anirà la reina durant el seu viatge a Irlanda, com ara Croke Park o els Jardins del Record, són molt sensibles per als irlandesos. “La visita de la reina d'Anglaterra als Jardins del Record sense cap declaració de disculpa és pura hipocresia”, opinava Comiskey en una carta enviada al diari *The Irish Times*, publicada el 23 d'abril passat. Aquests jardins, situats al centre de Dublín, foren inaugurats el 1966 pel president Eamon de Valera en la commemoració del 50è aniversari de l'Easter Rising, l'aixecament que hi hagué a Dublín el 1916 per a proclamar la República Irlandesa i que va acabar amb l'execució per part dels britànics de 16 líders independentistes. “El poble irlandès mai no ha rebut una disculpa de cap govern britànic ni de cap monarquia per aquells malvats crims”, deia Nora Comiskey a la seva carta, en referència a la repressió del 1916 i als morts de Croke Park. Per això el Club 1916-1921 s'oposa al viatge de la reina d'Anglaterra. “Els membres del club pensem que la visita d'estat de la reina a la República d'Irlanda és prematura. La reina d'Anglaterra és el cap d'un exèrcit que continua ocupant els nostres sis comtats del nord-est”, deia la presidenta d'aquest club al *The Irish Times*, i recordava també que el viatge costarà 10 milions d'euros als irlandesos, en un moment en què les finances d'aquest país travessen una situació delicada. Això no obstant, la GAA ha deixat clar que considera un honor que s'hagi demanat de rebre la reina d'Anglaterra a Croke Park, perquè, segons els responsables d'aquesta entitat, la visita de la reina a l'estadi “reflecteix i reconeix el lloc preminent de la GAA en la vida i la història de la nació”, tal com deia el comunicat d'aquesta entitat, recollit per l'agència Associated Press el 7 d'abril passat. Així doncs, per a la

GAA, propietari de Croke Park, la reina d'Anglaterra és benvinguda a aquest estadi.

El viatge d'Elisabet II d'Anglaterra ha suscitat també polèmica entre els polítics irlandesos. Gerry Casey, un dels líders d'Éirígí –un petit partit extraparlamentari que es defineix com a republicà i socialista–, ha criticat el Sinn Féin, i li ha demanat que fomentés l'oposició al viatge. “Aquesta senyora i la institució sectària que representa és una apologista de les ocupacions militars il·legals i dels crims de guerra perpetrats per les seves tropes, no solament a Irlanda, sinó també a l'Iraq i a l'Afganistan”, va dir Casey, segons que recollia la publicació electrònica *Donegal Democrat* no fa gaire. Al seu torn, Jack Murray, membre del Consell del comtat de Dún na nGall (Donegal) pel Sinn Féin, el principal partit republicà a l'Ulster i quarta força al parlament de Dublín, va replicar que el seu partit refusava de demanar l'oposició de la gent al viatge de la reina d'Anglaterra per a evitar un esclat de violència. “El lideratge del Sinn Féin ja ha deixat clar públicament que considera que la visita de la reina és prematura. El Sinn Féin respecta el dret de tothom a protestar, però creu que organitzar una protesta que podria esdevenir violenta seria un error i només serviria per a distreure l'atenció dels temes que són veritablement importants”, responia Murray.

En canvi, sí que han mostrat una oposició contundent a la visita de la reina d'Anglaterra els grups dissidents del republicanisme irlandès contraris al procés de pau. El dia 25 d'abril, un home encaputxat, que es va presentar com a membre del Real IRA, va llegir un comunicat a Derry, la segona ciutat d'Irlanda del Nord, batejada pels britànics com a Londonderry. El comunicat va ser llegit durant un acte de celebració de l'aniversari de l'aixecament de l'Easter Rising del 1916. L'acte era organitzat pel Moviment de Sobirania dels 32 comtats, una organització que reclama la unificació d'Irlanda. En la lectura del comunicat, el portaveu encaputxat va advertir que el Real IRA tenia intenció de matar més oficials de la policia nord-irlandesa i que s'oposava al viatge de la reina. “La reina d'Anglaterra és acusada de crims de guerra a Irlanda i no és benvinguda al territori irlandès”, va dir,

segons que recollia la cadena britànica BBC el 25 d'abril.

Alguns mitjans britànics, de fet, han advertit del perill que implica la visita de la reina d'Anglaterra a Irlanda. El dia 11 d'abril, *The Guardian*, per exemple, explicava que el viatge seria un veritable malson per a les autoritats en qüestió de seguretat, principalment perquè hi serà durant tres dies i perquè anirà a llocs, com ara Croke Park i els Jardins del Record, on la massiva afluència de gent és una oportunitat per als qui vulguin organitzar actes de protesta. “La perspectiva d'una reina britànica visitant aquests llocs sagrats farà encendre les passions de la minoria, poc representativa i sovint violenta, que dóna suport al republicanisme dissident. Si els contraris a l'alto-el-foc es mobilitzen poden donar titulars d'abast mundial, amb violents desordres al carrer molt a prop d'on hi hagi la reina”, advertia *The Guardian*. Aquest diari, amb tot, recordava que les enquestes, les posicions dels partits i la fascinació

El poble de Muine Gall viu un esclat d'obamania'

cap a la casa reial britànica que mostren els mitjans de comunicació demostren que la gran majoria dels irlandesos no s'oposen al viatge de la reina d'Anglaterra al seu país.

Obama, la cara. El president dels Estats Units, Barack Obama, té previst de fer un viatge oficial a Irlanda del 22 al 24 de maig, pocs dies després de la visita de la reina d'Anglaterra. S'espera que la rebuda del president Obama, tal com ha succeït als seus predecessors, sigui molt més entusiasta que no la de la reina d'Anglaterra, sobretot a l'estadi de Croke Park, on és previst que Obama faci un discurs. De fet, d'ençà que John F. Kennedy va aixecar passions a Dún Canann, al comtat de Loch Garman (Wexford, en anglès), el 1963, gairebé tots els presidents dels Estats Units han viatjat en un moment o altre a Irlanda. Això, segons que explicava a la BBC l'historiador John Robert Greene, autor de molts llibres sobre els presidents

nord-americans, té una explicació en clau electoral. “No hi ha cap amor a les tradicions i la cultura irlandeses, amb la possible excepció de Kennedy i Reagan, però sí que hi ha un amor cap als vots dels irlandesos catòlics”, assegurava Greene. En canvi, Carl Shanahan, fundador de l'associació Wild Geese, que promou la cultura irlandesa als Estats Units, considera que, tot i que parlar dels seus orígens irlandesos pugui ajudar electoralment els candidats, no és cap estratègia electoral. “Hi ha un genuí amor entre tots dos països, demostrat pel fet que molts americans es consideren també irlandesos”, explicava Shanahan a la BBC. Segons que assenyalava la cadena britànica, als Estats Units hi ha 44 milions de persones que es defineixen com a irlandesos i americans.

Una mostra de l'entusiasme que ha despertat el viatge d'Obama a Irlanda és Muine Gall, un petit poble del comtat d'Uíbh Fhailí (en anglès, Offaly) que el president dels Estats Units visitarà durant la seva estada en aquest país. A Muine Gall, de fet, s'hi viu un esclat d'obamania, sobretot des que es va descobrir que un rebesavi d'Obama per part de mare era d'aquest poble. Aquest avantpassat d'Obama es deia Falmouth Kearney, era fill d'un sabater i va emigrar als Estats Units el 1850.

La bona sintonia entre americans i irlandesos es va poder veure el 17 de març passat, a Washington, durant la trobada que van tenir el president Obama i el nou primer ministre irlandès, Enda Kenny. Aquell dia, festa de Sant Patrici, patró d'Irlanda, Obama va anunciar el seu viatge, va assenyalar que la relació entre tots dos països era “extraordinàriament forta” i va prometre ajut econòmic a Irlanda per a superar la crisi econòmica. El primer ministre irlandès, al seu torn, com a mostra d'agraïment, va assegurar “que no hi ha ningú tan irlandès com Barack Obama”. La importància dels Estats Units en l'economia irlandesa, de fet, és notable, com ho mostrava *The Guardian* no fa pas gaire. Segons aquest diari, a Irlanda hi ha més de 500 empreses dels Estats Units, que donen feina a un total de 100.000 persones, inverteixen més de 120.000 milions d'euros i aporten el 33% de tots els impostos que les empreses paguen en aquell país.

Xevi Camprubí